
برنامہ دورہ

روان پزشکی قانونی

برنامه دوره روان پزشکی قانونی

اهداف آموزشی کلی

دستیار روان پزشکی باید در پایان دوره آموزش تخصصی خود شناخت، نگرش و مهارت‌های لازم را در زمینه روان پزشکی قانونی کسب کرده باشد.

اهداف آموزشی بینابینی

دستیار روان پزشکی باید در پایان دوره دستگیری خود:

- ۱- با تعریف و کلیات تاریخچه روان پزشکی قانونی در جهان و ایران آشنا باشد.
- ۲- با قوانین مرتبط با روان پزشکی آشنا باشد.
- ۳- با پزشکی قانونی در گروه‌های خاص (کودکان، نوجوانان، زنان، سالمندان و اقلیت‌ها) آشنا باشد.
- ۴- با وظایف روان پزشکی در برابر قانون، به‌عنوان مطلع و کارشناس، آشنا باشد.
- ۵- با ارزیابی مراجعان درگیر با مسایل قانونی و مواجهه با آنان آشنا باشد.
- ۶- با ارزیابی ظرفیت و صلاحیت بیماران در موارد رشادت قانونی، مسؤولیت‌پذیری، تحمل کیفر، وصیت، دادن وکالت، دادن رضایت‌نامه، عقود و قراردادهای مدیریت اموال، و دیگر موارد مرتبط با حقوق مدنی و فردی بیمار آشنا باشد.
- ۷- با مفهوم و موارد رازداری پزشکی (confidentiality) آشنا باشد.
- ۸- با اصول پذیرش درمان و موارد بستری کردن (داوطلبانه، اجباری، کوتاه‌مدت و درازمدت) آشنا باشد.
- ۹- با حقوق درمانی بیماران روان پزشکی در بیمارستان، مانند حق ارتباط (communication rights)، حق زندگی خصوصی (private rights)، حق اقتصادی-مالی (economic rights)، حقوق مدنی (civil rights) و دیگر حقوق بیماران بستری آشنا باشد.
- ۱۰- با حقوق بیمار در امور پژوهشی، آموزشی و درمانی، و گرفتن رضایت‌نامه (consent form) و چگونگی آگاه کردن او آشنا باشد.
- ۱۱- با موارد خطر ساز چون آسیب‌رساندن به خود یا دیگران (مثل خودکشی، دیگرکشی، تجاوز به عنف و سایر موارد جنایی) و قانون‌های مرتبط با آن آشنا باشد.
- ۱۲- با موارد حقوقی سهل‌انگاری و عدم توجه، گواهی خلاف، و موارد خلاف پزشکی (malpractice) آشنا باشد.
- ۱۳- با چگونگی صدور انواع گواهی و نوشتن گزارش به مقامات قضایی آشنا باشد.
- ۱۴- رابطه بین بیماری‌های مختلف روان پزشکی را با رفتارهای مجرمانه بدانند.

آموزش نظری

- ۱- حقوق مدنی بیماران روان پزشکی (ازدواج، طلاق، حضانت فرزند، قبول فرزند خوانده، استفاده از مزایای بیمه، تصمیم گیری مالی، قیومیت و ...)
- ۲- حقوق بیماران در زمان بستری (حقوق مالی، حق ارتباط، درخواست ترخیص و ...)
- ۳- درمان و مراقبت از بیماران بستری اجباری (دارو درمانی، روان درمانی، E.C.T، محدود سازی حرکتی و ...)
- ۴- قوانین سلامت روان در ممالک دیگر
- ۵- قانون سلامت روان در ایران
- ۶- جرم و رفتار مجرمانه
- ۷- مفاهیم قضایی مرتبط با بیماران روان پزشکی در قوانین ایران
- ۸- مسئولیت کیفری بیماران روان پزشکی
- ۹- صلاحیت روانی در اداره امور مالی
- ۱۰- صلاحیت روانی برای آغاز محاکمه
- ۱۱- جنبه های قانونی خشونت خانگی (همسر آزاری، فرزند آزاری، سالمند آزاری و ...)
- ۱۲- قصور در درمان و مراقبت از بیماران روان پزشکی
- ۱۳- روان پزشک به عنوان شاهد متخصص در دادگاه
- ۱۴- اصول نوشتن گواهی برای بیماران روان پزشکی
- ۱۵- راز داری و وظیفه محافظت
- ۱۶- وظایف روان پزشک در برابر قانون
- ۱۷- رضایت آگاهانه و بستری اجباری
- ۱۸- جنبه های قانونی اورژانس های روان پزشکی (ارزیابی خطر)

آموزش عملی

- ۱- حضور در بخش معاینات روان پزشکی پزشکی قانونی:
 - انجام مصاحبه با مراجعین به بخش معاینات
 - تکمیل پرونده های روان پزشکی
 - تهیه گزارش نهایی بعد از انجام بررسی های تشخیصی
 - حداقل یک جلسه حضور در جلسات رسیدگی قضایی در دادسرا یا دادگاه
- ۲- حضور حداقل در سه جلسه کمیسیون:
 - تهیه خلاصه پرونده برای ارائه در کمیسیون
 - درج گزارش معاینه بیمار در پرونده
 - مشارکت در معاینه بیمار در جلسه کمیسیون
 - تهیه شرح حال و تکمیل پرونده در مورد مراجعین به کمیسیون
- ۳- انجام معاینات روان پزشکی در خارج از ازمان (بیمارستان ، مرکز نگهداری ، منزل و ...)
- ۴- امتحان پایان دوره (عملی)